

Radka Hladíková: Rozhlasové komentáře K. B. Jiráka pro Hlas Ameriky z let 1957–72.
Diplomová práce Ústavu hudební vědy FF UK v Praze 2009, 108 stran + přílohy (nestr.)

Oponentský posudek

Magisterská diplomová práce Radky Hladíkové se zabývá poněkud nezvyklým tématem: Snaží se přiblížit a osvětlit jednu část mnohostranného působení významného českého skladatele, dirigenta, rozhlasového pracovníka a publicisty Karla Boleslava Jiráka (1891–1972), spočívající v pravidelné spolupráci s rozhlasovou stanicí „Hlas Ameriky“ letích jeho amerického exilu. Tato spolupráce je souvisle dokumentována od roku 1957 a trvala až do skladatelovy smrti počátkem roku 1972. Autorka práce prostudovala dochované strojopisné texty 150 Jirákových komentářů, určených pro české vysílání „Hlasu Ameriky“, stejně tak jako další, vesměs neutříděné a nezkatalogizované písemné materiály ze skladatelovy pozůstalosti, jež jsou uloženy v Národním muzeu – Českém muzeu hudby v Praze.

Cílem a úkolem takto vymezené diplomové práce měla být zřejmě analýza a interpretace zmíněných Jirákových textů v kontextu autorova předchozího působení a v kontextu doby a prostředí, v nichž vznikaly, jakož i publika, pro něž byly resp. měly být určeny. Musím ovšem konstatovat, že tento úkol splnila autorka práce pouze zčásti:

Podářilo se jí dle mého soudu ukázat K. B. Jiráka jako autora, který ani v americkém exilu neochabl ve svém veřejném působení, navázal na své předchozí aktivity v Československém rozhlasu (resp. v pražském Radiojournalu), snažil se také prostřednictvím svých přednášek a komentářů pro „Hlas Ameriky“ pracovat ve prospěch české hudby a informovat českou veřejnost o hudebním dění v USA. Podářilo se jí dále zjistit, které osobnosti a díla „klasické“ i (tehdejší) soudobé české hudby považoval Jiráka za hodnotné a zasluhující propagace i na americké půdě.

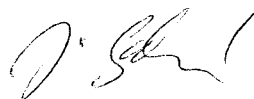
Naopak se jí příliš nepodářilo hlouběji analyzovat a kriticky interpretovat Jirákovy názory na „klasiky české hudby“: Smetanu, Dvořáka, Janáčka, Martinů v souvislosti s jejich přijímáním v USA a konfrontovat je na jedné straně s autorovými hodnotovými preferencemi a představami o vývojovém směřování moderní české hudby, a na druhé straně s aktuálními či nedávnými poznatky hudebních historiků o recepci těchto skladatelů na americké půdě. Citované práce Barbary A. Renton, publikované v pražských hudebních časopisech a sbornících počátkem 80. let minulého století, neznamenají poslední slovo k danému

problému, ale naopak spíše první nesmělé sondy. Přinejmenším pokud jde o Dvořáka, pokročila mezitím sama Rentonová ve svých výzkumech o kus dále, což dokládá mj. její referát o posmrtné recepci Dvořákovy Novosvětské symfonie publikovaný ve sborníku *The Work of Antonín Dvořák* (Praha 2007); objevná je v tomto směru i studie Jos. Horowitze *Dvořák and the New World: A Concentrated Moment* (ve sborníku *Dvořák and His World*, Princeton 1993). K tématu americké recepce díla Bohuslava Martinů bylo zase leccos nového řečeno na pražské mezinárodní konferenci, pořádané k 50. výročí skladatelova úmrtí v květnu 2009.

Výhrady mám rovněž k celkové jazykové a stylistické úrovni předložené práce. Aniž bych na tomto místě uváděla konkrétní příklady a citace (jichž by mohlo být mnoho), musím konstatovat, že předložený text na mě chvílemi působí dojmem, jako by jej ani nepsal/a rodilý/á mluvčí, anebo jako by šlo o nemotorný překlad z nějakého cizího jazyka. Týká se to hlavně slovní zásoby a slovosledu, zatímco čistě gramatické chyby se zde naštěstí objevují jenom vzácně. Rovněž obsáhlý poznámkový aparát není po formální stránce zcela v pořádku: mám na mysli zejména časté odkazy na bibliografické i jiné údaje, jež jsou poprvé citovány až o několik stránek dále, anebo naopak časté odkazy zpět k předchozí poznámce, avšak bez uvedení čísla stránky. Řada poznámek by podle mě mohla při pečlivější revizi textu zcela odpadnout.

Přes všechny uvedené připomínky se však domnívám, že práce splňuje základní parametry, očekávané od práce diplomní, a může být proto přijata k obhajobě.

V Praze 11. 9. 2009

Prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc.